

RGD-61-1/14/MLM

Gdańsk, 15 lipca 2014 r.

DECYZJA NR RGD.11 /2014

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zmianami) - działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcy Andrzej Kurek prowadzący działalność gospodarczą pod firmą GE BR.MEUS & CO. POLEN GMP DR.-ING. ANDRZEJ KUREK w Szczecinie:

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zmianami) po uprawdopodobnieniu stosowania przez przedsiębiorcę:

1. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na informowaniu konsumentów w warunkach dostawy i sprzedaży GMP, iż:

- [1] *Reklamacje muszą być w ciągu 3 dni od dostawy towaru przedstawione nam na piśmie wraz z numerem dokumentu dostawy, natomiast przy ukrytych wadach należy je zgłosić w ciągu 3 dni od ich stwierdzenia.*
- [2] *Nasza odpowiedzialność jest ograniczona do zakresu wyznaczonego przez producenta inne żądania reklamacyjne wobec nas nie zostaną uwzględnione.*
- [3] *Wszystkie dane dotyczące wymiarów, wagi, ilustracje, opisy szkice montażowe i rysunki w prospektach, listach cen i innych drukach są tylko przybliżeniem i to w możliwie najlepszy sposób określonym ale nie bierzemy za to odpowiedzialności. To samo dotyczy danych uzyskiwanych od zakładów dostarczających towar.*
- [4] *Używane maszyny podlegają sprzedaży w stanie jaki reprezentują w danej chwili oględzin przez kupującego przy wyłączeniu wszelkich praw i roszczeń płynących z gwarancji i rękojmi w stosunku do nas,*

co może wprowadzać konsumentów w błąd co do przysługujących im uprawnień, w zakresie możliwości dokonywania reklamacji towarów w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 lutego 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 ze zmianami) i które to działanie może wyczerpywać znamiona nieuczciwej praktyki rynkowej zdefiniowanej w 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206).

2. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na ustaleniu w umowie sprzedaży, odsetek z tytułu zwłoki zapłaty ceny w wysokości 0,2% za każdy dzień zwłoki, co jest niezgodne z art. 359 § 2[1] ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zmianami).

3. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na stosowaniu we wzorcu umownym „Warunki Dostawy i Sprzedaży GMP” postanowień, o treści:

- [1] *Sądem właściwym do rozstrzygania sporów powstałych na tle zawartej umowy jest sąd właściwy dla siedziby sprzedającego (pkt 14),*

- [2] *Nasza oferta cenowa jest rozumiana netto w euro lub złotych (bez VAT-u) i obowiązuje jeśli nie ustalono inaczej albo od magazynu fabrycznego producenta albo z naszych magazynów handlowych w Austrii lub w Polsce, Jeżeli sprzedaż miała miejsce wg. listy cen to przez okres 1 miesiąca jesteśmy zobowiązani do utrzymania ceny ustalonej w dniu podpisania umowy. Jeśli nie nastąpiła wzrost średniego kursu euro większa niż 3% - w takim wypadku GMP odpowiednio podnosi cenę z oferty. Jeśli dostawa następuje zgodnie z umową lub w wyniku okoliczności, za które nie jesteśmy odpowiedzialni, w terminie dłuższym niż 1 miesiąc od dnia podpisania umowy, to obowiązuje cena z listy wg. daty z dnia dostawy oraz wszystkie do tego czasu obowiązujące zmiany cen i dopłat,*
- [3] *Ryzyko transportu od producenta lub od magazynu, ponosi kupujący, również wtedy, gdy dostawę ustalono na nasz koszt,*

które mogą być uznane za tożsame z postanowieniami niedozwolonymi, wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zmianami), odpowiednio pod numerami np.: 1175 lub 4115 [1]; 520, 550 lub 5415 [2]; 4577, 4727 i 5042 [3].

i przyjęciu zobowiązania przedsiębiorcy do podjęcia działań zmierzających do zaniechania naruszenia zbiorowych interesów konsumentów **nakłada się** na Andrzeja Kurka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą GEBR.MEUS & CO. POLEN GMP DR.-ING. ANDRZEJ KUREK w Szczecinie obowiązek wykonania tego zobowiązania, **W TERMINIE MIESIĄCA OD DATY UPRAWOMOCNIENIA SIĘ NINIEJSZEJ DECYZJI**, poprzez opracowanie i wprowadzenie do obrotu nowego wzorca umowy, w którym:

- ✓ postanowienie z ww. punktu 1.[1] otrzyma brzmienie:
Reklamacje dotyczące uszkodzeń transportowych muszą być w ciągu 3 dni od dostawy towaru przedstawione nam na piśmie wraz z numerem dokumentu dostawy.
Przy ukrytych wadach należy je zgłosić niezwłocznie, jednak nie dłużej niż w terminie 2 miesiące od ich stwierdzenia.

W przypadku stwierdzenia niezgodności towaru z umową obowiązuje 2-miesięczny termin zgłoszenia tego podejrzenia od momentu stwierdzenia niezgodności.

- ✓ postanowienie z ww. punktu 1.[2] otrzyma brzmienie:
Ustalone przez nas warunki gwarancji dotyczące danego produktu bazują na warunkach gwarancyjnych producenta. Zastrzeżenia te nie ograniczają ani nie wykluczają praw konsumenta wynikających z przepisów ustawy o sprzedaży konsumenckiej.
- ✓ postanowienie z ww. punktu 1.[3] otrzyma brzmienie:
Wszystkie dane dotyczące wymiarów, wagi, ilustracje, opisy szkice montażowe i rysunki w prospektach, listach cen i innych drukach są tylko przybliżeniem i to w możliwie najlepszy sposób określonym. To samo dotyczy danych uzyskiwanych od zakładów dostarczających towar. Zastrzeżenie to nie wyłącza ani nie ogranicza praw kupującego będącego konsumentem do dochodzenia swoich praw w oparciu o przepisy ustawy o sprzedaży konsumenckiej.
- ✓ postanowienie z ww. punktu 1.[4] otrzyma brzmienie:
Używane maszyny podlegają sprzedaży w stanie jaki reprezentują w danej chwili oględzin przez kupującego. W przypadku maszyn mocno zużytych i niesprawnych lub częściowo sprawnych, które wymagają nakładów na naprawę i części zamiennych, ale kupujący na swoje życzenie nie nabywa ani usługi ani nie nabywa części zamiennych, sprzedający zwolniony jest od odpowiedzialności za wady, uszkodzenia i elementy zużyte opisane w umowie sprzedaży. Zastrzeżenie to nie wyłącza ani nie ogranicza praw kupującego będącego konsumentem do dochodzenia swoich praw w oparciu o przepisy ustawy o sprzedaży konsumenckiej.

- ✓ w przypadku klauzuli z ww. punktu 2 - przedsiębiorca we wzorcu zamieści postanowienie o treści:

Niezapłacenie przez kupującego ustalonej ceny powoduje obciążenie go odsetkami ustawowymi z tytułu zwłoki w wysokości za każdy dzień zwłoki aż do dnia zapłaty odpowiadającej aktualnie (w dniu naliczania odsetek) obowiązującej stopie odsetek ustawowych w kraju.

- ✓ postanowienie z ww. punktu 3.[1] otrzyma brzmienie:
Ewentualne spory wynikające z realizacji umowy rozstrzyga właściwy sąd powszechny,
- ✓ postanowienia z ww. punktu 3.[2] oraz 3.[3] zostaną wykreślone,

oraz poprzez
- ✓ zmianę wszystkich umów będących w trakcie realizacji.

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zmianami), stosownie do art. 33 ust. 6 ww. ustawy, działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nakłada się na Andrzeja Kurka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą GEBR.MEUS & CO. POLEN GMP DR.-ING. ANDRZEJ KUREK w Szczecinie obowiązek przedłożenia w **TERMINIE DWÓCH MIESIĘCY OD DATY UPRAWOMOCNIENIA SIĘ NINIEJSZEJ DECYZJI** informacji/dokumentów potwierdzających wykonanie zobowiązania, o którym mowa w punkcie I decyzji tj przekazania.

- nowego wzorca umowy wraz ze wskazaniem daty wejścia w życie tego wzorca,
- dowodów przedstawienia kontrahentom/konsumentom nowych warunków umów, zgodnie z podjętym zobowiązaniem.

UZASADNIENIE

- [1] Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów [zwany dalej również Prezesem Urzędu], przeprowadził pod sygn. akt RGD. 405-80/13/MLM postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia, czy działania przedsiębiorcy Andrzeja Kurka GMP dr inż. Andrzej Kurek, wyłączny dystrybutor easy Therm [zwany dalej również GMP], nie prowadzą do naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. nr 50, poz. 331 ze zmianami) - [zwana dalej ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów].
- [2] W trakcie postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w punkcie [1] Prezes Urzędu skontrolował wzorce umów stosowane przez przedsiębiorcę. Wyniki tej kontroli dały podstawę do podejrzenia, że niektóre ze stosowanych przez GMP postanowień badanych wzorców umów mogą prowadzić do naruszenia zbiorowe interesy konsumentów bądź są tożsame z treścią postanowień uznanych za niedozwolone i wpisanych do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone.
- [3] Mając na uwadze dokonane ustalenia Prezes Urzędu wszczął przeciwko przedsiębiorcy, postanowieniem nr 24 z dnia 31 stycznia 2014 r., postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Do akt tego postępowania, postanowieniem nr 33 z dnia 31 stycznia 2014 r. zostały zaliczone dowody, przekazane przez GMP, a zgromadzone w ramach ww. postępowania wyjaśniającego tj.:
- ✓ Pismo przedsiębiorcy Andrzeja Kurka ze Szczecina, z dnia 16 grudnia 2013 r., wraz z całością załączników,
  - ✓ Pismo przedsiębiorcy Andrzeja Kurka ze Szczecina, z dnia 14 stycznia 2014 r.

[4] Przedsiębiorca został zawiadomiony, pismem Prezesa Urzędu z dnia 31 stycznia 2014 r., o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i postawienia mu zarzutów dotyczących:

I. Stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na informowaniu konsumentów w warunkach dostawy i sprzedaży GMP, iż:

a. *Reklamacje muszą być w ciągu 3 dni od dostawy towaru przedstawione nam na piśmie wraz z numerem dokumentu dostawy, natomiast przy ukrytych wadach należy je zgłosić w ciągu 3 dni od ich stwierdzenia.*

b. *Nasza odpowiedzialność jest ograniczona do zakresu wyznaczonego przez producenta inne żądania reklamacyjne wobec nas nie zostaną uwzględnione.*

c. *Wszystkie dane dotyczące wymiarów, wagi, ilustracje, opisy szkice montażowe i rysunki w prospektach, listach cen i innych drukach są tylko przybliżeniem i to w możliwie najlepszy sposób określonym ale nie bierzemy za to odpowiedzialności. To samo dotyczy danych uzyskiwanych od zakładów dostarczających towar.*

d. *Używane maszyny podlegają sprzedaży w stanie jaki reprezentują w danej chwili oględzin przez kupującego przy wyłączeniu wszelkich praw i roszczeń płynących z gwarancji i rękojmi w stosunku do nas,*

co może wprowadzać konsumentów w błąd co do przysługujących im uprawnień, w zakresie możliwości dokonywania reklamacji towarów w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 lutego 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 ze zmianami) i które to działanie może wyczerpywać znamiona nieuczciwej praktyki rynkowej zdefiniowanej w 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206).

II. Stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na ustaleniu w umowie sprzedaży, odsetek z tytułu zwłoki zapłaty ceny w wysokości 0,2% za każdy dzień zwłoki, co jest niezgodne z art. 359 § 2[1] ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zmianami).

III. Stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na stosowaniu we wzorcu umownym „Warunki Dostawy i Sprzedaży GMP” postanowień, o treści:

[4] *Sądem właściwym do rozstrzygania sporów powstałych na tle zawartej umowy jest sąd właściwy dla siedziby sprzedającego (pkt 14),*

[5] *Nasza oferta cenowa jest rozumiana netto w euro lub złotych (bez VAT-u) i obowiązuje jeśli nie ustalono inaczej albo od magazynu fabrycznego producenta albo z naszych magazynów handlowych w Austrii lub w Polsce, Jeżeli sprzedaż miała miejsce wg. listy cen to przez okres 1 miesiąca jesteśmy zobowiązani do utrzymania ceny ustalonej w dniu podpisania umowy. Jeśli nie nastąpiła wzrost średniego kursu euro większa niż 3% - w takim wypadku GMP odpowiednio podnosi cenę z oferty. Jeśli dostawa następuje zgodnie z umową lub w wyniku okoliczności, za które nie jesteśmy odpowiedzialni, w terminie dłuższym niż 1 miesiąc od dnia podpisania umowy, to obowiązuje cena z listy wg. daty z dnia dostawy oraz wszystkie do tego czasu obowiązujące zmiany cen i dopłat,*

[6] *Ryzyko transportu od producenta lub od magazynu, ponosi kupujący, również wtedy, gdy dostawę ustalono na nasz koszt,*

które mogą być uznane za tożsame z postanowieniami niedozwolonymi, wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17

listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zmianami), odpowiednio pod numerami np.: 1175 lub 4115 [1]; 520, 550 lub 5415 [2]; 4577, 4727 i 5042 [3].

- [5] Odpowiadając na postawione zarzuty przedsiębiorca, w pismach z dnia 12 grudnia 2013 r. oraz 12 lutego 2014 r. i 26 maja 2014 r. wyraził gotowość do zmiany dotychczasowych zachowań rynkowych i złożył propozycję konkretnego zobowiązania do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

MAJĄC NA UWADZE ZEBRANY MATERIAŁ DOWODOWY, PREZES URZĘDU USTALIŁ I ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE.

- [6] Możliwość rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uzależniona jest od uprzedniego stwierdzenia, czy zagrożony został w niej interes publicznoprawny. Prezes Urzędu jest bowiem uprawniony do realizacji zasadniczego celu powołanej ustawy, którym, zgodnie z art. 1 ust. 1 tej ustawy, jest określanie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Istnienie interesu publicznego jest jednocześnie konieczną przesłanką zastosowania sankcji przewidzianych w przepisach ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Pojęcie interesu publicznego należy jednak interpretować przez pryzmat aksjologii ustawodawstwa antymonopolowego. Sformułowanie „w interesie publicznym” oznacza, że ochrona podejmowana jest w interesie państwa, niezależnie od działań jednostek i niezależnie od ich interesów.

Zgodnie z dotychczasową linią orzecznictwa naruszenie interesu publicznoprawnego ma miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z przepisami prawa dotknięty został „szerszy krąg uczestników rynku”, a także, gdy działania te wywołują na rynku inne niekorzystne zjawiska. Istnienie interesu publicznoprawnego należy oceniać przez pryzmat szerszego spojrzenia, uwzględniającego całość negatywnych skutków działań na określonym rynku. Użytego sformułowania: „dotknięcie skutkami działań”, nie można jednak rozumieć w sposób wąski, jako tylko bezpośredniego pokrzywdzenia uczestników rynku. Trzeba tu oceniać całość negatywnych skutków działań przedsiębiorcy, kierując się ogólnymi celami prawa ochrony konkurencji i konsumentów (por. wyrok Sądu Najwyższego, III SK 40/07, z dnia 5 czerwca 2008 r.).

Rozpatrywana sprawa ma, w ocenie Prezesa Urzędu, charakter publicznoprawny, albowiem dotyczy ochrony interesu szerokiej grupy konsumentów, którzy są lub mogą być klientami przedsiębiorcy. Jednocześnie działania przedsiębiorcy, kwalifikowane jako sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami wywołują negatywne skutki na rynku.

- [7] W postępowaniu, które kończy niniejsza decyzja, przedsiębiorcy postawiono zarzuty naruszenia art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, z kolei ust. 2 tego artykułu stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone (pkt 1),
- 2) naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji (pkt 2),

3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji (pkt 3).

Aby działania przedsiębiorcy mogły zostać uznane za sprzeczne z powołanymi wyżej przepisami art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, niezbędne jest wykazanie, iż spełniają one łącznie następujące przesłanki:

- ujawniają się w obrocie konsumenckim, a więc dotyczą relacji przedsiębiorca-konsument,
- stanowią działanie bezprawne,
- naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

[8] Andrzej Kurek jest przedsiębiorcą, w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którym pod pojęciem tym rozumie się m.in. przedsiębiorcę w znaczeniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 672). Artykuł 4 tej ustawy stanowi, iż:

- 1) przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą,
- 2) za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Zgodnie z treścią art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Zgodnie z danymi umieszczonym w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej CEIDG Andrzej Kurek prowadzi działalności gospodarczą pod firmą GEBR. MEUS & Co. POLEN GMP DR.-ING. Andrzej Kurek. Przedsiębiorca jest dystrybutorem następujących produktów firmy easyTherm Infrarot Warmesysteme GmbH z Austrii tj.: paneli grzewczych na falę ciepła, sterowników do paneli oraz drobnych elementów do montażu mechanicznego.

Zgodnie z art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i art. 22¹ Kodeksu cywilnego za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

W przedmiotowej sprawie fakt zawierania przez GMP - będącego przedsiębiorcą - z konsumentami umów sprzedaży paneli grzewczych oraz innych produktów easyTherm, nie budzi wątpliwości i nie został zakwestionowany przez przedsiębiorcę, co przesądza o tym, iż pierwszą z przesłanek określonych w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy uznać za spełnioną.

[9] Jako bezprawne należy kwalifikować takie zachowania danego przedsiębiorcy, które są sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub dobrymi obyczajami, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa (por. Komentarz do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji pod red. Janusza Szwejki, Wyd. CH Beck, Warszawa 2000 r., s. 117-118).

W przedmiotowej sprawie Prezes Urzędu postawił przedsiębiorcy zarzut stosowania działań bezprawnych związanych z:

1. naruszeniem art. 359 § 2[1] ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zmianami),
2. stosowaniem nieuczciwej praktyki rynkowej zdefiniowanej w 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206),
3. stosowaniem we wzorcu umownym postanowień uznanych za niedozwolone i wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.

Nr 43, poz. 296 ze zmianami) pod pozycją: 1175, 4115, 520, 550, 5415, 4577, 4727, 5042, o treści:

- ✓ Ewentualne spory wynikłe w związku z wykonaniem niniejszej umowy strony poddają rozstrzygnięciu sądu właściwego dla siedziby "FF" (wyrok SOKiK z dnia 15.02.2006 r., sygn. XVII AmC 30/05),
- ✓ *Wszelkie spory wynikające z niniejszej umowy będą rozstrzygane przez sąd: Sąd Rejonowy Warszawa Śródmieście* (wyrok SOKiK z dnia 12.04.2012 r., sygn. XVII AmC 4877/11),
- ✓ *Zamawiający przyjmuje do wiadomości, że wyżej wymieniona cena może ulec zmianie w związku ze zmianą przepisów celnych lub podatkowych (akcyza, cło, etc.), modernizacją dostępnych wersji (wyposażenie, nowe elementy) oraz innych niezależnych od Dealera przyczyn* (wyrok SOKiK z dnia 28.07.2005 r., sygn. XVII AmC 5/05),
- ✓ *Cena samochodu nie ulegnie zmianie, poza wypadkiem niekorzystnych dla sprzedającego zmian przepisów prawa lub ich częściowej interpretacji, a w szczególności wzrostu stawek podatkowych lub celnych, znaczącego wzrostu kursu walut, mających bezpośredni wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej przez Sprzedającego* (wyrok SOKiK z dnia 10.08.2005 r., sygn. XVII AmC 10/05),
- ✓ *Cena pojazdu może wzrosnąć w stosunku do ceny pojazdu określonej w zamówieniu z przyczyn innych niż wymienione w punkcie 1, niezależnych od Sprzedawcy lub importera w szczególności, z powodu zmiany kursu EURO w stosunku do PLN powyżej 3%* (wyrok SOKiK z dnia 14.08.2013 r., sygn. XVII AmC 2340/13),
- ✓ *Sprzedawca nie bierze odpowiedzialności za konsekwencje spowodowane opóźnieniem dostawy lub zgubienia paczki przez firmę przewozową* (wyrok SOKiK z dnia 28.02.2013 r., sygn. XVII AmC 3304/12),
- ✓ *Studio Avalon Sp. J. nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikłe w czasie transportu, nie ponosimy również odpowiedzialności za nieterminowość dostawców* (wyrok SOKiK z dnia 28.03.2013 r., sygn. XVII AmC 9114/12),
- ✓ *Sprzedawca nie bierze odpowiedzialności za konsekwencje spowodowane opóźnieniem dostawy lub zgubienia paczki przez firmę przewozową* (wyrok SOKiK z dnia 28.03.2013 r., sygn. XVII AmC 9290/12).

Uprawdopodobnienie praktyki związanej ze stosowaniem nieuczciwych praktyk rynkowych.

- [10] Art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych lub czynów nieuczciwej konkurencji.
- [11] Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym *Praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowania rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.*

[12] Pojęcie dobrych obyczajów nie zostało w prawie zdefiniowane, ale podobnie jak zasady współżycia społecznego, jest przedmiotem wielu orzeczeń sądowych oraz opracowań doktryny.¹ Wskazuje się w nich, że dobre obyczaje to uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje w ujęciu etyczno-moralnym, a na ich treść składają się elementy etyczne i socjologiczne kształtowane przez oceny moralne i społeczne stanowiące uzupełnienie porządku prawnego.

W wyroku z dnia 16 stycznia 2013 r., w sprawie o sygn. akt XVII AmC 5406/11, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, definiując pojęcie dobrych obyczajów wskazał, że *poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania, którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tymi praktykami życia gospodarczego. Wszystkie one podlegają zmianom w ślad za zmieniającymi się ideologiami politycznymi i społeczno-gospodarczymi oraz przewartościowaniami moralnymi. W szczególności zaś, dobre obyczaje to normy postępowania polegające na nienadużywaniu w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej.*

Natomiast w wyroku z dnia 23 lutego 2006 r., sygn. akt XVII Ama 118/04, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, a także wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności.

[13] Zgodnie z art. 2 ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, przez decyzję dotyczącą umowy rozumie się podejmowaną przez konsumenta decyzję, co do tego, czy, w jaki sposób i na jakich warunkach dokona zakupu lub zapłaci za produkt, bez względu na to, czy konsument postanowi dokonać określonej czynności, czy też powstrzyma się od jej dokonania. W związku z tym, nieuczciwa praktyka rynkowa może dotyczyć decyzji zarówno, co do potencjalnej możliwości zawarcia umowy, jak i umowy rzeczywiście zawieranej.

Należy jednak podkreślić, że praktyka określona w art. 4 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym odnosi się do decyzji podejmowanych przez przeciętnego konsumenta, za którego uznaje się konsumenta dobrze poinformowanego, uważnego i ostrożnego. Oceny tej należy dokonać z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy ze względu na szczególne cechy, takie jak: wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa (art. 2 ust. 2 tej ustawy). Definicja przeciętnego konsumenta precyzuje więc pewien zespół cech mentalnych konsumenta, jego przeciętność, polegającą na tym, że z jednej strony możemy wymagać od takiego konsumenta pewnego stopnia wiedzy i orientacji w rzeczywistości, lecz z drugiej strony nie możemy uznać, że jest to wiedza kompletna i profesjonalna i że konsument - mimo tej ogólnej orientacji w rzeczywistości - ma prawo pewnych rzeczy nie wiedzieć.

Dlatego też, to na przedsiębiorcy spoczywa obowiązek rzetelnego poinformowania swoich klientów/konsumentów o ich prawach i obowiązkach wynikających i dotyczących nawiązanego stosunku prawnego.

W przedmiotowej sprawie oferta handlowa przedsiębiorcy, kierowana jest do niedookreślonej grupy osób fizycznych, konsumentów, którzy zawierają umowę

¹ np. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 13 listopada 1991 r., I ACr 411/91, Wokanda 1992/4, J. Szwaia w: Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji - Komentarz, Warszawa 2000, str. 122-133, R. Stefanicki, Dobre obyczaje w prawie polskim, Przegląd Prawa Handlowego, 2002/5;

w celu bezpośrednio niezwiązanym z działalnością gospodarczą, czyli konsumentów przeciętnych. Są to osoby, które posiadają odpowiednią orientację w otaczającej ich rzeczywistości, jak również osoby zainteresowane towarami określonego rodzaju tj. panelami grzewczymi. Osoby, które wiedzą jakie oczekiwania i parametry muszą spełnić towary i poszukują kontrahenta, który im takie produkty zaoferuje.

Przyjąć jednak należy, że konsumenci/kontrahenci GMP, zazwyczaj, nie posiadają profesjonalnej wiedzy nt. obowiązków, czy praw wynikających z odpowiednich przepisów prawnych, jak i regulujących rodzaj prowadzonej przez GMP działalności gospodarczej. Dlatego też to na przedsiębiorcy spoczywa obowiązek rzetelnego poinformowania swoich klientów/konsumentów o ich uprawnieniach wynikających i dotyczących nawiązanego stosunku prawnego.

[14] Przedsiębiorcy postawiono zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na informowaniu konsumentów w warunkach dostawy i sprzedaży GMP, iż:

1. *Reklamacje muszą być w ciągu 3 dni od dostawy towaru przedstawione nam na piśmie wraz z numerem dokumentu dostawy, natomiast przy ukrytych wadach należy je zgłosić w ciągu 3 dni od ich stwierdzenia.*
2. *Nasza odpowiedzialność jest ograniczona do zakresu wyznaczonego przez producenta inne żądania reklamacyjne wobec nas nie zostaną uwzględnione.*
3. *Wszystkie dane dotyczące wymiarów, wagi, ilustracje, opisy szkice montażowe i rysunki w prospektach, listach cen i innych drukach są tylko przybliżeniem i to w możliwie najlepszy sposób określonym ale nie bierzemy za to odpowiedzialności. To samo dotyczy danych uzyskiwanych od zakładów dostarczających towar.*
4. *Używane maszyny podlegają sprzedaży w stanie jaki reprezentują w danej chwili oględzin przez kupującego przy wyłączeniu wszelkich praw i roszczeń płynących z gwarancji i rękojmi w stosunku do nas,*

co może wprowadzać konsumentów w błąd co do przysługujących im uprawnień, w zakresie możliwości dokonywania reklamacji towarów w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 lutego 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 ze zmianami) i które to działanie może wyczerpywać znamiona nieuczciwej praktyki rynkowej zdefiniowanej w 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206).

Przedsiębiorca, prowadząc działalność gospodarczą, polegającą na sprzedaży towarów konsumentom ma obowiązek respektować przepisy prawa, w tym w szczególności przepisy ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 8 i 11 tej ustawy konsument, który dokonał zakupu u danego sprzedawcy i stwierdzi niezgodność towaru z umową może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową np. poprzez nieodpłatną naprawę, wymianę na nowy, albo obniżenia ceny towaru lub nawet odstąpić od umowy. Uprawnień tych nie można wyłączyć ani ograniczyć.

Tymczasem, przedsiębiorca stosując przedmiotowe postanowienia umowne wprowadza konsumentów w błąd, co do przysługujących im uprawnień, w zakresie możliwości dokonywania reklamacji towarów i kwestionowania zgodności towaru z umową.

Postanowienie wymienione w ww. pkt 1 jest niezgodne z art. 9 ust. 1 ustawy o sprzedaży konsumenckiej, zgodnie z którym konsument winien zgłosić niezgodność towaru z umową przed upływem dwóch miesięcy od stwierdzenia niezgodności, a nie w ciągu 3 dni od dostawy lub stwierdzenia wady towaru.

Postanowienia wymienione w ww. pkt 2 i 3 są niezgodne z art. 4 ust. 1 ustawy o sprzedaży konsumenckiej zgodnie z którym sprzedawca odpowiada wobec kupującego, jeżeli towar w chwili jego wydania jest niezgodny z umową.

Zastrzeżenie, że inny przedsiębiorca (np. producent) może określać rodzaj i zakres tej odpowiedzialności lub określone właściwości towaru, czy udzielone konsumentowi informacje dot. towaru (np. w prospektach itp.) pozbawiają konsumenta możliwości kierowania określonych roszczeń do sprzedawcy, jest bezprawne.

Przedsiębiorca nie może ograniczać konsumentowi prawa do złożenia reklamacji. Natomiast inną kwestią jest czy złożona reklamacja zostanie uznana za zasadną, czy też nie.

Postanowienie wymienione w ww. pkt 4 jest niezgodnie z art. 10 ust. 1 i art. 11 ustawy o sprzedaży konsumenckiej. Sprzedawca odpowiada za sprzedaną rzecz używaną w okresie 1 roku a uprawnień konsumenta nie można ograniczyć, w szczególności poprzez zastrzeżenie, iż wiedział o wszelkich niezgodnościach towaru z umową.

Niewątpliwie działanie przedsiębiorcy opisane postawionym zarzutem uznać należy za sprzeczne z dobrymi obyczajami, w kontekście przywołanego wyżej wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, z dnia 23 lutego 2006 r., sygn. akt XVII Ama 118/04, gdyż działanie to zmierza do niedoinformowania, dezorientacji i wywołania błędnego przekonania u konsumentów na temat jego praw.

Zdaniem Prezesa Urzędu naruszenie dobrych obyczajów zostało dokonane przez przedsiębiorcę poprzez podawanie nieprawdziwych informacji, sugerujących jakoby w określonych sytuacjach lub z określonych, ściśle wskazanych powodów, czy terminie, konsumentowi nie przysługiwało prawo do kwestionowania zgodności towaru z umową i nie był on uprawniony do skorzystania z rozwiązań przewidzianych w przepisach prawa.

Jednocześnie, działanie takie niewątpliwie mogło zniekształcić zachowania rynkowe konsumenta i spowodować podjęcie przez niego decyzji, której by nie podjął, gdyby udzielone przez przedsiębiorcę informacje nie wprowadziły go w błąd. Każdy z klientów GMP mógł zaniechać skorzystania z prawa do naprawy lub wymiany produktu na nowy albo prawa do obniżenia ceny lub do odstąpienia od umowy, nawet wówczas, gdy ujawniona wada miała charakter niezgodności towaru z umową. Co więcej, w ten sposób GMP próbuje ograniczyć własną odpowiedzialność, wobec konsumenta za sprzedany towar, ustalając bez faktycznego rozpoznania zakresu niezgodności, iż towar jest zgodny z umową oraz pozbawiając konsumenta podstaw do wystosowania określonego żądania. W tej sytuacji, zadaniem Prezesa Urzędu okoliczności faktyczne sprawy uprawniają zarzut stosowania przez GMP nieuczciwych praktyk rynkowych.

Uprawdopodobnienie stosowania praktyki związanej z naruszeniem art. 359 § 2[1] ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zmianami).

[15] Zgodnie z art. 359 § 2(1) k.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekroczyć czterokrotności wartości stopy kredytu lombardowego NBP (odsetki maksymalne).

Od dnia 4 lipca 2013 r. stopa lombardowa wynosi 4%, w związku z czym odsetki maksymalne nie mogą przekroczyć, w skali roku 16%. Tymczasem przedsiębiorca w umowie ustalił odsetki wynoszące 0,2% za każdy dzień zwłoki, czyli w wysokości 73% rocznie. Nie ma więc wątpliwości, że działania przedsiębiorcy w tym zakresie są bezprawne.

Uprawdopodobnienie stosowania we wzorcu umownym postanowień niedozwolonych.

[16] Zgodnie z treścią art. 24 ust. 2 pkt 1 przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r., poz. 101).

[17] Bezprawność działania przedsiębiorcy, w tym zakresie dotyczy tożsamości postanowienia wpisanego do rejestru, o którym mowa w przepisach k.p.c. i postanowienia będącego przedmiotem niniejszego postępowania, stosowanego w obrocie z konsumentami przez GMP.

Zakaz stosowania postanowień niedozwolonych nie ogranicza się bowiem jedynie do przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień za niedozwolone, lecz rozciąga się również na wszystkich innych przedsiębiorców posługujących się postanowieniami identycznymi, tożsamymi, bowiem art. 479⁴³ Kodeksu postępowania cywilnego prawomocność przedmiotowego wyroku rozszerza - od chwili wpisania wzorca umowy do ww. rejestru - na osoby trzecie.

Wpis określonego postanowienia do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie określonej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r., sygnatura akt III SZP 3/06, stwierdził, iż „stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów SOKiK i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 K.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów [...]”. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wskazał m.in., iż „[...] praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.o.k.ik. [art. 24 obecnie obowiązującej u.o.k.ik] obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru [...]”.

Wobec tego, że z powołanego wywodu Sądu Najwyższego wynika wprost, iż nie jest konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej, za niedozwolone mogą zostać uznane również postanowienia wzorców umów mieszczące się w hipotezie postanowienia wpisanego do rejestru. Stosowanie postanowienia o treści zbliżonej tak samo może bowiem godzić w interesy konsumentów, jak stosowanie postanowienia identycznego z tym, które zostało wpisane do rejestru.

[18] W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie stosowane przez GMP we wzorcu umowy *Warunki Dostawy i Sprzedaży GMP*, o treści:

Sądem właściwym do rozstrzygnięcia sporów powstałych na tle zawartej umowy jest sąd właściwy dla siedziby sprzedającego,

można uznać za tożsame z klauzulami wpisanymi do rejestru postanowień niedozwolonych, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy - Kodeks postępowania cywilnego pod nr: 1175, 4115 czy 3613 lub 5267, o treści:

- ✓ Ewentualne spory wynikłe w związku z wykonaniem niniejszej umowy strony poddają rozstrzygnięciu sądu właściwego dla siedziby "FF" (wyrok SOKiK z dnia 15.02.2006 r., sygn. XVII AmC 30/05),

- ✓ *Wszelkie spory wynikające z niniejszej umowy będą rozstrzygane przez sąd: Sąd Rejonowy Warszawa Śródmieście (wyrok SOKiK z dnia 12.04.2012 r., sygn. XVII AmC 4877/11),*
- ✓ *Sądem właściwym dla rozstrzygnięcia sporów między Sprzedawcą a Kupującym jest sąd właściwy dla siedziby Sprzedawcy (wyrok SOKiK z dnia 27.04.2012 r., sygn. XVII AmC 1937/11),*
- ✓ *Wszelkie spory będą rozstrzygane przez Sąd powszechny w Warszawie, właściwy dla siedziby sprzedawcy (wyrok SOKiK z dnia 22.05.2013 r., sygn. XVII AmC 1051/12).*

Zgodnie z ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 269 ze zm.) mówiąc o właściwości miejscowej, można wyróżnić właściwość: ogólną, przemianą i wyłączną. Zasadę w zakresie właściwości miejscowej określa art. 27 § 1 K.p.c. stanowiąc, że „*Powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania*”. Właściwość wyłączna dotyczy powództw związanych m.in. z prawem rzeczowym na nieruchomości, dziedziczeniem, stosunkami pomiędzy rodzicami i dziećmi. Przepisy dotyczące właściwości przemiennej przewidują możliwość wytoczenia powództwa o ustalenie istnienia umowy, jej wykonania, rozwiązania lub unieważnienia, jak też o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, przed sądem właściwym dla miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości, miejsce to powinno być stwierdzone dokumentem. Przepisy art. 31 i nast. K.p.c. umożliwiają powodowi dokonanie wyboru pomiędzy sądem właściwości ogólnej, a innym sądem oznaczonym w tych przepisach, w zależności od tego, który sąd jest dla niego dogodniejszy.² Nie jest zatem dopuszczalne narzucenie właściwości przemiennej przez jedną ze stron stosunku prawnego/umowy, a jedynie następczy jej wybór w chwili powstania roszczenia wynikającego z umowy. Artykuł 46 K.p.c. przewiduje możliwość zawarcia tzw. umowy prorogacyjnej, polegającej na tym, że strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących wyniknąć w przyszłości z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, będzie wówczas sądem wyłącznie właściwym. W świetle przytoczonego przepisu możliwe jest odejście od generalnego modelu właściwości ogólnej, jednak tylko wtedy, gdy jest to przedmiotem indywidualnego uzgodnienia umownego. Skuteczność takiej umowy zależy zatem od zgodnego wyrażenia woli stron.

Tak więc w rozpatrywanym przypadku, w sytuacji konieczności rozwiązywania sporu na drodze sądowej w grę wchodzi tylko dwie właściwości, tj. ogólna i przemiana. Według właściwości ogólnej, jeżeli powodem jest konsument, to powództwo powinno zostać wniesione do sądu właściwego dla siedziby przedsiębiorcy (art. 30 k.p.c.). Jeżeli natomiast powodem jest przedsiębiorca, to sądem właściwym jest sąd, w którego okręgu konsument ma miejsce zamieszkania (art. 27 § 1 k.p.c.). W przypadku właściwości przemiennej dotyczącej roszczeń wynikających z zawartej umowy, właściwym będzie sąd miejsca wykonania tej umowy. Jak wynika z powyższego, nie w każdym przypadku sądem właściwym będzie sąd właściwy wskazany we wzorcu stosowanym przez przedsiębiorcę. Przedsiębiorca narzucając konsumentowi ograniczenie możliwości dochodzenia roszczeń powstałych na tle wykonywania umowy przyczynia się do pogorszenia jego sytuacji, co może być źródłem niewygody i niepotrzebnej straty czasu, a także zbędnych wydatków. Określenie we wzorcu sądu właściwego do rozpatrywania sporów, w szczególności w przypadku prowadzenia sprzedaży na odległość może prowadzić do naruszenia

² Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Pod redakcją K. Piaseckiego, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 1996r., str.164.

interesów konsumentów, zwłaszcza, że miejscem zamieszkania klienta może być dowolna miejscowość w kraju, często znacznie oddalona od siedziby przedsiębiorcy.

Przeprowadzone porównanie postanowienia wzorca umowy stosowanego przez przedsiębiorcę z wymienionymi klauzulami, uznanymi wcześniej przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za postanowienia niedozwolone i wpisane do Rejestru, jednoznacznie wskazuje na tożsamość skutków wywoływanych przez porównywane klauzule, czego nie naruszają różnice w zakresie użytych sformułowań i wyrazów.

[19] Postanowienie stosowane przez GMP w analizowanym wzorcu umownym, o treści:

Nasza oferta cenowa jest rozumiana netto w euro lub złotych (bez VAT-u) i obowiązuje jeśli nie ustalono inaczej albo od magazynu fabrycznego producenta albo z naszych magazynów handlowych w Austrii lub w Polsce, Jeżeli sprzedaż miała miejsce wg. listy cen to przez okres 1 miesiąca jesteśmy zobowiązani do utrzymania ceny ustalonej w dniu podpisania umowy. Jeśli nie nastąpiła wzrost średniego kursu euro większa niż 3% - w takim wypadku GMP odpowiednio podnosi cenę z oferty. Jeśli dostawa następuje zgodnie z umową lub w wyniku okoliczności, za które nie jesteśmy odpowiedzialni, w terminie dłuższym niż 1 miesiąc od dnia podpisania umowy, to obowiązuje cena z listy wg. daty z dnia dostawy oraz wszystkie do tego czasu obowiązujące zmiany cen i dopłat,

uznać należy za tożsame z klauzulami wpisanymi pod nr: 520, 550 czy 5415, o treści:

- ✓ *Zamawiający przyjmuje do wiadomości, że wyżej wymieniona cena może ulec zmianie w związku ze zmianą przepisów celnych lub podatkowych (akcyza, cło, etc.), modernizacją dostępnych wersji (wyposażenie, nowe elementy) oraz innych niezależnych od Dealera przyczyn (wyrok SOKiK z dnia 28.07.2005 r., sygn. XVII AmC 5/05),*
- ✓ *Cena samochodu nie ulegnie zmianie, poza wypadkiem niekorzystnych dla sprzedającego zmian przepisów prawa lub ich częściowej interpretacji, a w szczególności wzrostu stawek podatkowych lub celnych, znaczącego wzrostu kursu walut, mających bezpośredni wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej przez Sprzedającego (wyrok SOKiK z dnia 10.08.2005 r., sygn. XVII AmC 10/05),*
- ✓ *Cena pojazdu może wzrosnąć w stosunku do ceny pojazdu określonej w zamówieniu z przyczyn innych niż wymienione w punkcie 1, niezależnych od Sprzedawcy lub importera w szczególności, z powodu zmiany kursu EURO w stosunku do PLN powyżej 3% (wyrok SOKiK z dnia 14.08.2013 r., sygn. XVII AmC 2340/13).*

Porównywane postanowienia uznać należy za wywołujące tożsame skutki prawne, gdyż zarówno postanowienia uznane przez Sąd za niedozwolone, jak i postanowienie stosowane przez przedsiębiorcę przewidują możliwość zmiany (w tym i podwyższenia) ceny np. z powodu zmiany kursu walut, bez przyznanego konsumentowi prawa do wyrażenia akceptacji lub odstąpienia od umowy z powodu zmiany istotnego jej warunku. Tymczasem zgodnie z przepisem art. 385³ K.c. pkt 20 postanowienie, które uprawnia przedsiębiorcę do podwyższenia ceny bez przyznania prawa do odstąpienia od umowy przez konsumenta jest niedozwolone.

[20] Postanowienie, o treści:

Ryzyko transportu od producenta lub od magazynu, ponosi kupujący, również wtedy, gdy dostawę ustalono na nasz koszt ,

uznać należy za tożsame z klauzulami wpisanymi pod nr: 4577, 4727 czy 5042, o treści:

- ✓ *Sprzedawca nie bierze odpowiedzialności za konsekwencje spowodowane opóźnieniem dostawy lub zgubieniem paczki przez firmę przewozową (wyrok SOKiK z dnia 28.02.2013 r., sygn. XVII AmC 3304/12),*

✓ *Studio Avalon Sp. J. nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikłe w czasie transportu, nie ponosimy również odpowiedzialności za nieterminowość dostawców* (wyrok SOKiK z dnia 28.03.2013 r., sygn. XVII AmC 9114/12),

✓ *Sprzedawca nie bierze odpowiedzialności za konsekwencje spowodowane opóźnieniem dostawy lub zgubienia paczki przez firmę przewozową* (wyrok SOKiK z dnia 28.03.2013 r., sygn. XVII AmC 9290/12).

Zdaniem Prezesa Urzędu, treść porównywanych postanowień, tj. tego stosowanego przez GMP, jak i umieszczonych w rejestrze wywołuje tożsame skutki prawne, bezprawnie ograniczają odpowiedzialność przedsiębiorcy względem konsumenta za wykonanie umowy. Dodatkowo postanowienia te przerzucają na konsumenta ryzyko prowadzonej działalności przez przedsiębiorcę, który w celu realizacji umowy musi zapewnić sobie elementy niezbędnej do jej wykonania. Co więcej z treści postanowienia stosowanego przez GMP wynika, że obarcza on swoich klientów/konsumentów ryzykiem dostawy nawet wówczas, gdy nie mają oni żadnego wpływu na to kto, w jakim terminie i po jakich kosztach usługę transportową wykona. Uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy uznać należy, że postawiony przedsiębiorcy zarzut stosowania postanowień niedozwolonych został uprawdopodobniony.

[21] Za wypełnioną należy uznać także trzecią przesłankę, bowiem naruszenie zbiorowych interesów konsumentów ma miejsce wtedy, gdy działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości, to jest w sytuacji, gdy skierowane jest nie tylko do indywidualnych konsumentów, lecz szerszego, nieograniczonego liczbowo kręgu osób, do których dotarła i dotrzeć może oferta przedsiębiorcy. W rozpatrywanej sprawie wymieniony warunek jest spełniony, bowiem oferta sprzedaży paneli grzewczych przedstawiona przez GMP adresowana była i jest nie do ściśle określonego, konkretnego konsumenta, lecz do z góry nieokreślonej, niemożliwej do zidentyfikowania liczby konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna.

Ponadto działania przedsiębiorcy polegające na stosowaniu nieuczciwych praktyk rynkowych, działań niezgodnych z przepisami prawa czy postanowień niedozwolonych wpisanych do rejestru, mogły prowadzić do naruszenia interesów ekonomicznych konsumentów/kontrahentów przedsiębiorcy, w szczególności, że zakup paneli grzewczych jest inwestycją na lata i wiąże się ze znacznym wydatkiem finansowym, rzędu min. kilku tysięcy.

[22] Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca zobowiąże się do podjęcia określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom Prezes Urzędu może, w drodze decyzji nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

W toku przeprowadzonego postępowania przedsiębiorca przedstawił zobowiązanie do podjęcia określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom interesów konsumentów i zobowiązał się do wprowadzenia następujących zmian we wzorcu umownym, tj.:

Ad I.1. Postanowienia dotychczasowe, o treści:

[1] *Reklamacje muszą być w ciągu 3 dni od dostawy towaru przedstawione nam na piśmie wraz z numerem dokumentu dostawy, natomiast przy ukrytych wadach należy je zgłosić w ciągu 3 dni od ich stwierdzenia.*

Otrzyma brzmienie:

Reklamacje dotyczące uszkodzeń transportowych muszą być w ciągu 3 dni od dostawy towaru przedstawione nam na piśmie wraz z numerem dokumentu dostawy.

Przy ukrytych wadach należy je zgłosić niezwłocznie, jednak nie dłużej niż w terminie 2 miesięcy od ich stwierdzenia.

W przypadku stwierdzenia niezgodności towaru z umową obowiązuje 2-miesięczny termin zgłoszenia tego podejrzenia od momentu stwierdzenia niezgodności.

[2] *Nasza odpowiedzialność jest ograniczona do zakresu wyznaczonego przez producenta inne żądania reklamacyjne wobec nas nie zostaną uwzględnione.*

Otrzyma brzmienie:

Ustalone przez nas warunki gwarancji dotyczące danego produktu bazują na warunkach gwarancyjnych producenta. Zastrzeżenia te nie ograniczają ani nie wykluczają praw konsumenta wynikających z przepisów ustawy o sprzedaży konsumenckiej.

[3] *Wszystkie dane dotyczące wymiarów, wagi, ilustracje, opisy szkice montażowe i rysunki w prospektach, listach cen i innych drukach są tylko przybliżeniem i to w możliwie najlepszy sposób określonym ale nie bierzemy za to odpowiedzialności. To samo dotyczy danych uzyskiwanych od zakładów dostarczających towar.*

Otrzyma brzmienie:

Wszystkie dane dotyczące wymiarów, wagi, ilustracje, opisy szkice montażowe i rysunki w prospektach, listach cen i innych drukach są tylko przybliżeniem i to w możliwie najlepszy sposób określonym. To samo dotyczy danych uzyskiwanych od zakładów dostarczających towar. Zastrzeżenie to nie wyłącza ani nie ogranicza praw kupującego będącego konsumentem do dochodzenia swoich praw w oparciu o przepisy ustawy o sprzedaży konsumenckiej.

[4] *Używane maszyny podlegają sprzedaży w stanie jaki reprezentują w danej chwili oględzin przez kupującego przy wyłączeniu wszelkich praw i roszczeń płynących z gwarancji i rękojmi w stosunku do nas.*

Otrzyma brzmienie:

Używane maszyny podlegają sprzedaży w stanie jaki reprezentują w danej chwili oględzin przez kupującego. W przypadku maszyn mocno zużytych i niesprawnych lub częściowo sprawnych, które wymagają nakładów na naprawę i części zamiennych, ale kupujący na swoje życzenie nie nabywa ani usługi ani nie nabywa części zamiennych, sprzedający zwolniony jest od odpowiedzialności za wady, uszkodzenia i elementy zużyte opisane w umowie sprzedaży. Zastrzeżenie to nie wyłącza ani nie ogranicza praw kupującego będącego konsumentem do dochodzenia swoich praw w oparciu o przepisy ustawy o sprzedaży konsumenckiej.

Ad I.2 Przedsiębiorca we wzorcu zamieci postanowienie o treści::

Niezapłacenie przez kupującego ustalonej ceny powoduje obciążenie go odsetkami ustawowymi z tytułu zwłoki w wysokości za każdy dzień zwłoki aż do dnia zapłaty odpowiadającej aktualnie (w dniu naliczania odsetek) obowiązującej stopie odsetek ustawowych w kraju.

Ad I.3 Postanowienie dotychczasowe, o treści:

[1] *Sądem właściwym do rozstrzygnięcia sporów powstałych na tle zawartej umowy jest sąd właściwy dla siedziby sprzedającego (pkt 14).*

Otrzyma brzmienie:

Ewentualne spory wynikające z realizacji umowy rozstrzyga właściwy sąd powszechny.

[2] *Nasza oferta cenowa jest rozumiana netto w euro lub złotych (bez VAT-u) i obowiązuje jeśli nie ustalono inaczej albo od magazynu fabrycznego producenta albo*

z naszych magazynów handlowych w Austrii lub w Polsce, Jeżeli sprzedaż miała miejsce wg. listy cen to przez okres 1 miesiąca jesteśmy zobowiązani do utrzymania ceny ustalonej w dniu podpisania umowy. Jeśli nie nastąpiła wzrost średniego kursu euro większa niż 3% - w takim wypadku GMP odpowiednio podnosi cenę z oferty. Jeśli dostawa następuje zgodnie z umową lub w wyniku okoliczności, za które nie jesteśmy odpowiedzialni, w terminie dłuższym niż 1 miesiąc od dnia podpisania umowy, to obowiązuje cena z listy wg. daty z dnia dostawy oraz wszystkie do tego czasu obowiązujące zmiany cen i dopłat.

Zostanie wykreślone.

[3] Ryzyko transportu od producenta lub od magazynu, ponosi kupujący, również wtedy, gdy dostawę ustalono na nasz koszt.

Zostanie wykreślone.

Przedsiębiorca zobowiązał się również do:

- wprowadzenia w życie nowego wzorca Warunki Dostawy i Sprzedaży GPM,
  - aneksowania wszelkich aktywnych umów,
- w ciągu miesiąca od otrzymania decyzji akceptującej zobowiązanie.

[26] Zdaniem Prezesa Urzędu działania objęte złożonym przez GMP zobowiązaniem zmierzają do zapobieżenia zarzucanemu naruszeniu art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zmiana stosowanych wzorców umów w zaproponowany przez przedsiębiorcę sposób doprowadzi bowiem do wyeliminowania zakwestionowanych warunków umowy. Również określony przez przedsiębiorcę termin na wykonanie podjętego zobowiązania uznać należy za wystarczający na wywiązanie się z podjętego zobowiązania.

W tej sytuacji Prezes Urzędu postanowił jak w **punkcie I** sentencji niniejszej decyzji.

[27] Stosownie do art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań. Przedsiębiorca zobowiązany został do złożenia, w terminie dwóch miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji sprawozdania o stopniu realizacji przyjętego w toku postępowania zobowiązania do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanemu naruszeniu, poprzez przekazanie:

- nowego wzorca umowy wraz ze wskazaniem daty wejścia w życie tego wzorca,
- dowodów przedstawienia kontrahentom/konsumentom nowych warunków umów, zgodnie z podjętym zobowiązaniem.

W związku z tym orzeczono jak w **punkcie II** sentencji niniejszej decyzji.

POUCZENIE:

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r., poz. 101), od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Roman Jarząbek
Dyrektor Delegatury UOKiK w Gdańsku